

1 Οκτωβρίου 2020

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)
/ Σαν σήμερα για να μην ξεχνιόμαστε... (ιστορικά γεγονότα & Παγκόσμιες ημέρες)

Σπουδαίος ζωγράφος της Αναγέννησης, με καταγωγή από την Κρήτη, αναμφίβολα μία από τις μεγαλύτερες φυσιογνωμίες της παγκόσμιας τέχνης.

«Πορτραίτο άνδρα», θεωρούμενο ως αυτοπροσωπογραφία του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου

Σπουδαίος ζωγράφος της Αναγέννησης, με καταγωγή από την Κρήτη, αναμφίβολα μία από τις μεγαλύτερες φυσιογνωμίες της παγκόσμιας τέχνης. Έζησε και δούλεψε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του στην Ισπανία, εξ ου και το προσωνύμιο El Greco (Ο Έλληνας), με το το οποίο είναι, επίσης, γνωστός.

Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος γεννήθηκε το 1541 στον Χάνδακα (σημερινό Ηράκλειο) της Ενετοκρατούμενης Κρήτης, από εύπορους γονείς. Χωρίς να είναι γνωστά πολλά πράγματα για τους δασκάλους και την καλλιτεχνική μαθητεία του, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είχε τη δυνατότητα να σπουδάσει βυζαντινή ζωγραφική στη γενέτειρά του και να εξοικειωθεί με τη δυτική τέχνη.

Το 1567 ταξίδεψε στην Ιταλία και συγκεκριμένα στη Βενετία, όπου παρέμεινε επί τριετία και μαθήτευσε στα εργαστήρια των ζωγράφων Μπασάνο, Τιτσιάνο και Τιντορέντο, ενώ ζωγράφισε πίνακες, όπως «Ο Διωγμός των εμπόρων από το Ναό».

Το 1570 εγκατέλειψε τη Βενετία και πήγε να εργαστεί στη Ρώμη. Στην Αιώνια Πόλη διεύρυνε τον κύκλο των γνωριμιών του και απέκτησε τέτοια αυτοπεποίθηση για την τέχνη του, ώστε να υποστηρίξει ότι αν καταστρέφονταν οι τοιχογραφίες της «Καπέλα Σιξτίνα» που είχε ζωγραφίσει ο Μιχαήλ Άγγελος, θα μπορούσε αυτός να κάμει καλύτερες. Η παρατήρησή του αυτή θεωρήθηκε τότε βλασφημία και

επιτάχυνε την απόφασή του να εγκαταλείψει τη Ρώμη και σε συνδυασμό με τις γνωριμίες του στον κύκλο των Ισπανών ευγενών της Ρώμης να εγκατασταθεί αρχικά στη Μαδρίτη (1576) και τον επόμενο χρόνο στο Τολέδο.

Στην ισπανική αυτή πόλη η καλλιτεχνική του παραγωγή έφθασε στην κορύφωσή της. Διακόσμησε με πίνακες τον ναό του Αγίου Δομηνίκου, το ανάκτορο του Εσκοριάλ και τη μητρόπολη του Τολέδου. Σπουδαίοι πίνακες του είναι η «Ανάληψη της Θεοτόκου», «Η Αγία Τριάδα», «Η Ανάσταση του Σωτήρος», «Το μαρτύριο του Χριστού», «Εσπόλιο» (σκηνή από τα πάθη του Χριστού), «Ο Λαοκόων» και «Η Πεντηκοστή».

Το 1578 είναι μια σημαντική χρονιά στη ζωή του Γκρέκο. Θα αποκτήσει το πρώτο και μοναδικό του παιδί, τον Χόρχε Μανουέλ, από τη σχέση του με τη δόνα Χερόνιμα δε λας Κουέβας, με την οποία θα ζήσει το υπόλοιπο του βίου του, αλλά δεν θα την παντρευτεί. Οι μελετητές του έργου του πιστεύουν ότι η δόνα Χερόνιμα εικονίζεται στην προσωπογραφία «Η κυρία με την ερμίνα».

Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος πέθανε στις 7 Απριλίου του 1614, σε ηλικία 73 ετών και τάφηκε στο ναό του Αγίου Δομηνίκου στο Τολέδο.

Για πολλά χρόνια το όνομά του έμεινε στην αφάνεια και οι πίνακές του σε εκκλησίες και παλάτια της Ιταλίας και της Ισπανίας θεωρούνταν ως έργα κάποιου τρελού. Από τις αρχές του 20ου αιώνα το έργο του άρχισε να αναγνωρίζεται και σήμερα θεωρείται ένας από τους κορυφαίους εικαστικούς καλλιτέχνες όλων των εποχών, που επηρέασε ζωγράφους της μοντέρνας τέχνης, όπως ο Πάμπλο Πικάσο.

Πίνακες του Γκρέκο κοσμούν τα μεγαλύτερα μουσεία και ιδιωτικές συλλογές και η αξία κάποιων από αυτούς είναι αμύθητη. Στη χώρα μας υπάρχουν έξι έργα του Θεοτοκόπουλου: «Ο Άγιος Λουκάς ζωγραφίζει την Παναγία» και «Η Προσκύνηση των Μάγων» (Μουσείο Μπενάκη), «Στέψη της Θεοτόκου» και «Η Συναυλία των Αγγέλων» (Εθνική Πινακοθήκη), «Βάπτισμα του Χριστού» και «Άποψη του Όρους και της Μονής Σινά» (Ιστορικό Μουσείο Κρήτης).

Πηγή: sansimera.gr